

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 " — "
 Negyedévre . . . 1 " 50 "
 Egy hóra . . . — " 50 "
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSSETT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nádósy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó föl-szó-
 alások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Szerkesztői iroda:
 PÉCSSETT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl
 Előfizetések elfogadtatnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papír- és könyvkereskedéseiben
 Mindezen helyeken előfizetések is elfogadtatnak.

**Interpelláció a pécsi orvosi kar-
 hoz és Pécs sz. k. város polgár-
 mesteréhez.**

(H.) Ne csodálkozzanak a mi fölötté tisztelt s nagyrabecsült orvosaink, s ne csodálkozzék a város polgármestere, hogy ezzel a nyílt kérdéssel állunk elő: a bőrünket féltjük, s e félszhez jogunk van, mert a bőrünkben hordjuk egyszersmind a lelkünket is, amit már most kilehelni időelőtt valónak és fölöttébb szükségtelennek tartunk.

Mielőtt azonban a kérdésre térnénk, némely dolgokat előre kell bocsátanunk.

Annyi bizonyos, s ezt — azt hisszük — az orvosi kar is aláírja, mert ő maga is többször nyilvános helyen kinyilatkozta, hogy a közegészség hajdan ritk: egészségiének híresztelt városunkban ma csehül áll. Azért hivatkoztunk e konstataciónál csak az orvosi karra, mert a polgármesterre hiába hivatkoznánk: őt még ma sem ingathatjuk meg abban a hitében, hogy tavaly az influenzával, idén a typhussal csak komédiát játszott a város fele.

Tehát az orvosi karra, mint leghitelesebb forumra hivatkozva kijelenthetjük, hogy igenis a város közegészsége meglazult, s két télen át és a teleket megelőző és követő időszakokban veszedelmes sajátságú betegségek járványszerűleg terjedtek el a lakosság között. Az influenza a múlt télen ép úgy megkövetelte áldozatait s vitte el halottjait, mint az idei télen a typhus. Egyiket sem tarthatjuk hozzánk barátságosabb vendégnek, s nagyon örül-

nénk, ha valami módon a kitoló kását meg tudnók nekik főzni s falainkon túl láthatnók őket.

De mást is konstatálhatunk. S ebben is csak az orvosi karra merünk hivatkozni, mert ezt meg már épenséggel el nem fogadná a polgármester, hogy t. i. a közegészség nemcsak arra az időre lazult meg, a míg az előbb nevezett két járvány tartott; hanem — ha valamiképp nem sikerül a megerősítésére eszközt találunk — úgy meglazult az hosszú időkre. Konstatálható, hogy a lakosság testszervezete újabb időkben nagyon könnyen hajlandó a betegségek fölvevésére, oly betegségekre, melyeknek azelőtt mégis jobban ellent tudott állani. Ez már maga veszedelmes állapot, mert ez képezi alapját a következőkben elmondandóknak.

A most jelzett általános inklinálást a megbetegedésre onnan konstatáljuk, hogy bár a typhus elmúlt, újabb betegedések rendkívül ritkák, a városnak mégis nagy része sinylődik valami betegségben. Nem olyan betegeskedés ez, a mi minden télen megszokott s a minek nagyobb, komolyabb következései alig vannak: egyazon betegség általános föllépését látjuk a lakosságnak sokkal nagyobb részében, mint más teleken láthattuk; s az általános elterjedt egyazon betegség komolyabb jellegű, nem olyan könnyen legyőzhető, mint talán máskor, a beteget is jobban megviseli.

Először a torokbajok léptek föl a typhus szüntével nagy mértékben. A rendnél nagyobb fajtájú nátha járt vele

karöltve, ami láz nélkül — sőt néhol komoly láz nélkül — alig mult el egyiknél is. Ugyanegy időben a gyomor és bél hurutos bántalmái kerekedtek fölszínre, a mik, épúgy mint a lázas nátha, ágyba kergették a betegeket; a kolerinnek a fölötték között még most is nagy számú betegek vannak.

Mindez igazolja azt, hogy a lakosság testszervezete meggyöngült olyannyira, hogy még olyan betegségeket is, melyeken azelőtt könnyedén s tréfálózva esett át, mint pl. a nátha, apróbb gyomorhülés, most erősen megérez s láz nélkül, ehhez képest hosszabb orvosi ápolás nélkül nem bír el.

Mikor a typhus-járvány szünőfélben volt s a járványbizottság ülést tartott a további teendőket végett, fölolvasták azon Fodor dr.-nak egyik levelét, de már ugyanakkor a mi orvosaink is ugyanazon nézetnek adtak kifejezést, amit Fodor dr. is jóslatképpen jelzett abban a levélben, hogy a hóolvadásos tavasz nagyon alkalmas lesz arra, hogy a typhus újra kitörjön; egyes orvosok állítása szerint még nagyobb mértékben is, mint az eddig legördült előjátékban. Tehát a dráma még csak ezután következik.

Ha ezt a jóslatot összevetjük a fönt elmondottakkal, valóban nekünk is úgy rémlik, hogy a dráma még csak ezután következik. Mert ha az ivóvíz által terjesztett typhus kezdetben csak azokat támadta meg, akik inklináltak a betegséghez s a szívósabb szervezetűeket kihagyta, úgy most megfog mindannyiunkat, mert külön-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Árvácska.

— Megigérttem önnek asszonyom, hogy elmondom az árvácska bús történetét.

A szép asszony fölkel a fauteuilből s odaült mellém a pamlagra. Kin épen leáldozott a nap és sugarai rózsaszínre festették a havat. A kandalóból jóltevő melegség áradt szét s a szobát egészen megtölté a szép asszony kedvencz parfümjének bódító illata.

— Beszéljen barátom, — szóló karomra téve delejes kis kezét, — tán megtudom elbeszéléséből, hogy ki az, kivel ön esténként a temető sírjai közt találkozni szokott. Ugysem tudhattam meg semmit, minden kutatásom dacára, az ön titkos rendez-vousjairól.

Fürkészőleg rám nézett ésbontó szép szemével. A környezet varázsa, a veszélyes közelség csodás hangulatot keltettek bennem. Elkezdtém mesémet.

Ismertem egy szép kis leánykát, tizenegy éves volt és rövid ruhát viselt. Gyönyörű szemei voltak, ép olyanok, mint az önéi, asszo-

nyom; de nem kékek, hanem feketék. Haja sötét volt, kedélye vig, s rózsás ajkainak egy mosolyáért oda tudtam volna adni életemet.

Én tizenhét éves ifju voltam és bujtam a könyveket. De tudományom jóval alábbhagyott, midőn megismertem Iréncét. Szivesebben olvastam az ő ragyogó szemeiből, mint a római kasszikusok vaskos kodexeit. A jó öreg profeszorok, kik a gimnázium ódon falai közt oktatták a haza reménységét, nem tudták fölfogni, hogy miért nem kell nekem többé a mathezis. Én meg csodálkoztam azon, hogy egyáltalán mint lehet szerelmes embertől mathe-zist követelni.

Mert szerettem Iréncét, szerettem egy ifju szív tiszta szerelmével, ábrándos rajongásával. Naponkint tudtam magamnak egy-egy félórát lopni, hogy meglátogassam, s mivel tudtam, hogy a virágokat szereti, mindig hoztam neki egy-egy rózsát vagy kameliát, melyet körülvettem néhány szál árvácskával, mert ez volt kedvencz virága.

A mama okos asszony volt. Én legalább annak tartottam, mert látogatásaimat nem elle-nezte, s Iréncével mindig egyedül hagyott. Hisz

gyermekek még, — mondá, — hadd mulas-sanak.

S a föltgyelet fölösleges is lett volna. Nagyon ártatlan dolgok voltak azok, a mikről mi a csendes kis szobában egymás mellett ülve beszélgettünk. Ha néha dobogó szívvel a sze-relemre akartam átvinni a beszédet, Irénke pi-rulva fölkaezagott s azt mondá: „maga bolond!“ Aztán fölugrott és elszaladt. Csak hosszas kö-nyörgéssel és azon ígérettel tudtam rendesen visszacsalogatni, hogy e témát többé nem érintem.

Egyszer Iréncének az a kedves ötlete támadt, hogy adjunk egymásnak virágnevet. Épen kezében tartotta csokromat, az árvács-kákkal körülvelt fehér rózsát, s én elneveztem őt kedvencz virágjáról árvácskának, az én ked-ves, egyetlen árvácskámnak. Kaczagva helyben-hagyta azzal a kikötéssel, hogy én meg legyek az ő fehér rózsája. Aztán pirosan mint a pi-pacs elfutott.

Azóta, asszonyom, senki sem nevezett ró-zsájának . . .

Egy este — emlékszem jól, virágos má-jus havában volt, — elmentünk sétálni a város

böző hygienikus okok által elő vagyunk rá készítve mindnyájan, s nincs köztünk ellentállásra képes ötezer ember a harminczötezer közül.

Már most kérdésünk van a pécsi derék orvosi karhoz, mely a járvány szomorú napjai alatt annyi önföldözéssel, az anyagi haszonra való tekintet nélkül, sőt sok esetben saját költségük hozzáadásával teljesítette emberbaráti kötelességét s igyekezett a megrendült közegészséget helyreállítani. Kérdésünk ez:

1. Vajjon figyelemmel kísérték-e a főt jelzett symptomákat s úgy találják-e őket is, mint mi laikusok, hogy ezek az általános elgyengülésnek, a betegségre való hajlandóságnak, valami bacillus-fertőzésnek a symptomái?

2. Ha figyelemmel kísérték s az általunk mondottakat — tudomásunk van róla, hogy úgy is történt — konstatálták, s ebből kétséget kizárólag következtethetnek a jövő napok közegészségügyi eshetőségeire: vajjon van-e szándékukban, avagy ily szándékukat már tett is követte-e, hogy t. i. sürgősen értekezletet tartva maguk között megbeszéljék a közegészség jelenlegi állapotát, a körülményeket, a symptomákat s mindezekből a teendőkre nézve megállapodjanak.

3. Vajjon e reánk nézve igen fontos, tehát mellőzhetetlen orvosi értekezletek alapján és határozataiból kifolyólag szükségesnek tartják-e a polgármester hygienikus ismereteit kibővíteni, őt a közelgő veszélyre már jó előre figyelmeztetni s neki a szükséges óvintézkedések módjait elősorolni?

Erről a részről hogy kérdéseinkre a feleletet nem annyira írásban, mint inkább tettekben mielőbb meg fogjuk kapni: már előre is bizonyosak vagyunk — ismerve oly sok kiváló tagot számláló orvosi karunk nemes intenczióit.

Kérdésünk van városunk polgármesteréhez is, és pedig:

1. Hajlandó-e tudomást szerezni a főt vázlatosan jelzett közegészségi állapotokról, hogy az általunk elmondottak a valóságnak megfelelnek-e vagy sem?

2. Tudomást szerezvén hajlandó-e a város tiszti orvosa és kerületi orvosai, de

a gyakorló orvosi kar meghallgatása után is, a rendesnél éberebb figyelemmel örködni a város közegészsége fölött s különösen a tavasz közeledtét — kellőleg fölkészülve — méltatni figyelmére.

3. Nem tartja-e szükségesnek a viznek bakteriológiai megvizsgálását sürűben eszközölni, melyet most nagyobb időközökben fölküldött vizpróbákön teljesít az orsz. közegészségügyi egyesület bakterológusa.

4. Egyáltalán szándékozik-e a mi egészségünkkel bajlódni s nem utólagos, hanem praeventiv intézkedésekkel az emberi lehetőség határain belül elhárítani mindama bajokat, melyek egészségünket fenyegetik?

Erről a részről sem írásban, sem tettekben nem remélünk ugyan feleletet, de legalább meghallgatást joggal várhatunk.

A bírósági és ügyészségi szervezet reformjáról szóló törvényjavaslatot még e héten a képviselőház elé fogja terjeszteni Szilágyi Dezső igazságügyminiszter. A házban e törvényjavaslat a husvétii szünetet megelőzőleg napirendre kerül, egyidejűleg a megyei közigazgatás reformjára vonatkozó törvényjavaslatnak bizottsági előkészítő tárgyalásával, amely utóbbi javaslat a házban csak a husvétii szünet után fog tanácskozás alá vétetni.

Az országgyűlésből. A képviselőház e hó 12-én tartott ülésén a bosnyaherzegovina i csapattesteknek a magyar korona országai területére behozataláról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A javaslathoz és pedig ellene elsőnek Czirer Ákos szólott, különösen közjogi szempontból találta helytelennek a törvényjavaslatot, mert a bosnyák polgárok — törvényeinknél fogva a mi véderőnknek tagjai nem lehetnek, nem bírván egyik állam polgárjogával sem. Tehát míg azon országok közjogi helyzete megfelelőleg szabályozva nem lesz, elleneznünk kell azoknak a magyar állam területére való behozatalát. Katonai érdek se kívánhatja e csekély számú csapatok behozatalát. Apponyi Albert a javaslat mellett, Helfy Ignác és Irányi Dániel a javaslat ellen szólottak. Horváth Gyula interpellációt intézett Baross kereskedelmi miniszterhez, a lapokban közölt hírek után, a magyar árutarifára vonatkozólag az osztr. kormánnyal szemben történt meghátrálás dolgában. Baross nyomban válaszolt s kijelentette, hogy nem hátrált meg, hanem kereskedelmi politikai szempontokból engedményeket

tett az osztr. kormánnyal, melytől viszont a magy. árutarifánál sokkal jelentékenyebb engedményeket eszközölt ki. A ház a választ tudomásul vette.

E hó 13-án a katonai özvegyek és árvák ellátásáról szóló törvényjavaslatot intézte el a képviselőház, mely javaslatnak a honvédségre vonatkozó részét Irányi Dániel a függetlenségi és 48-as párt-nevében elfogadta, de egyéb részében nem szavazta meg. A többség általánosságban és részleteiben is megszavazta a törvényjavaslatot.

A pécsi kath. legényegylet beléletéből.

A pécsi kath. legényegylet előjáróságától a következő megszívlelendő közleményt vettük, mely egyszersmind fölhívás is az iparosokhoz.

Országszerte általános a panasz, hogy a hazai ipar nem részesül a kellő pártolásban, hogy hazafiatalan törekvések háttérbe szorítják a külföld importált cikkeivel. A mily kározos és megrovásra méltó az illetőkben a hazafiatalan áruvás, másrészt ép oly igazságos és jogosult épen az ő részükéről viszont a panasz, hogy a hazai iparos osztály művelés és kidolgozás, műgond és szorgalom, alakítás és szoliditás tekintetében messze a külföldi iparos mögött marad. — Az átalakulások korszakában élünk. A gyors fejlődés mellett sok a fogyatkozás és a kívánni való. És e százados bajokon nem fog segíteni sem a rohamos „haladás“, sem a kormányok őszinte jóakarata. Míg egyfelől gyárak emelkednek, másfelől — kellő támogatás híján — a legjobb munkabíró erők dőlnek ki s ezek mennek tönkre. A nyomor forrása máshonnan fakad. Egyrészt a hit, a lelki erő s a tekintély elve, e legfőbb erkölcsi tényezők, fogyatkoztak meg, — másrészt az értelmi fejlődés nem tart lépést a napról-napra fokozódó munkaigényekkel. Ez okvetlenül nyomort szül. Az iparos osztálynak „haladnia kell“, de haladni előbb lelki-erőben, szellemben, értelmi képzettségben; ez meg fogja idővel hozni az értelmességet és önkénytelenül is fejleszti az ipart. Ismeretekre kell az iparos osztálynak szert tennie, — sajnos, ez hiányzik legnagyobb mértékben — hogy az iparosnak eszméje tamadjon; az eszme majd keres kellő kifejezést. Szóval szellemi képződés, művelődés és erősödés az, a mi az iparos osztályra nézve — ma sokkal inkább, mint valaha — szükséges.

E hiányokon és bajokon segíteni, a jövő nyomorát oszlatni és enyhíteni, a bajt gyökerében orvosolni van hivatva a kath. legényegylet, a mely az ifjuságot veszi pártfogás alá, tehát a bajt eredeténél kezdi orvosolni, és a vallás-erkölcsi tényezőkkel, vallásos nevelés, oktatás, fegyelmelés és önképzés, örködés és ellenőrzés segítségével igyekszik a hazának derék, életrevaló nemzedéket szolgáltatni.

parkjába. A jó mama leült egy padra s hagyott bennünket egyedül menni. Hisz gyermekek még... Oh ha tudta volna miről fognak ma beszélni azok a gyermekek! Ösztönszerűleg a park egy magános zugába huzodtunk vissza, hova a sétálók zaja csak halk méhdongásként hallatszott el. Virágba borult akácza alatt állott egy mohos pad. Arra leültünk.

Az ingó falomb nyílásain át reszketve szálltak ránk az ezüst hold sugarai, csodásan megvilágítva árvácska világoskék ruháját. Oly szép volt, oly tüneményes az a kis lány, hogy csak remegő szívvel tudtam ránézni, félve, hogy egyszer csak eltűnik szemeim előtt. A közeli házak egyikének ablakai nyitva voltak, ott valaki zongorázott. Mélabús, merengő dal volt a mit játszott. Őn tudja, asszonyom, hogy minő hatással van rám a zongorajáték...

Az édesen zokogó hangok, a bódító akác illat, a langyos levegő, az ábrándos világítás és az a könnyű, eszményi alak ott mellettem elvették eszemet. Mondjam-e tovább, asszonyom?.. Megragadtam kezét és szívem megnyilott. Beszéltem neki lázas, forró szerelemtől, örök bú-

ségről, menyországról, poklól, mindenről, mindenről... mert a szerelem az minden...

Oh hogy reszketett kezemben az a forró kis kéz... Árvácska nem felelt, de nagy fekete szemei úgy ragyogtak, oly édesen néztek arcomba. Majd félénk odaadással keblemre simult s puha karjával átölelte nyakamat. S midőn oly közel volt hozzám az az angyalarc, mely oly gyakran lebegett előttem lázas, álomtalan éjszakákon, csoda-e, ha elszedültem és ráleheltem csókomat... Az első csók nagyon édes... Emlékszik-e ön még az első csókra, asszonyom?

Sokáig tiltunk az akácza alatt, kéz-kézben, szív-szíven, s boldogan csevegtünk. Ha valami okos ember hallgatta volna beszélgetésünket, mosolygott volna azon a sok kedves ostobaságon, a mit összebeszélünk. Hisz a szerelmesek nem ügyelnek arra, hogy beszédjükben logikai összefüggés legyen. A távolban sétálók zaja egyre halkabb, a park egyre üresebb lett. Édes csevegésünkből egy sötét alak ijesztett föl. A mama volt, ki bennünket már mindenütt keresett.

— Menjünk haza gyermekek, itt az ideje.

Karofogva mentünk; a mama megenyegedte: hiszen még gyermekek!

Asszonyom, az a pár hónap, mely ez estére következett, volt életem legszebb időszaka. De jaj annak, ki boldogságát a női hűségre építi. Ingó alap az, s a ráépített épület rombadól mint a kártyavár. Ne vesse rám szép szemét oly neheztelve, asszonyom...

Egy este szokatlan zavarban találtam árvácskát. Szórakozott volt, gyakran elpirult és szemei nyugtalanul jártak mindenfelé. Kérdeztem zavarának okát; de kitérő feleletet adott. A mamától tudtam meg, hogy árvácska délután egy ismerős családnál tett látogatást, honnan a család egyik tagja, egy daliás férfi kísérte haza. Nős volt, de fiatal és szép, s nagy Don Juan hírében állott.

Eleget tudtam. Csüggedten mentem haza s akkor éjjel nem jött álom szemeimre. Fájó sejtések nyugtalanították szívemet, melyek fájdalom, mind teljesültek. Árvácska egyre hidegebb lett irányomban, szíve elhajlott tőlem s a csábító lett, ki nem szerette őt, de hízelt hűségének, hogy nős férfi létére meg tud hódítani egy tapasztalatlan fiatal leánykát.

Csendben működik és föltűnés nélkül, de hogy félreismerhetetlenül hasznos működése, azt ma már sok ezren tanusítják és csak az tagadja, a ki előtt ismeretlen a legényegylet czélja és áldásos működése!

Vajha országszerte és városzerte ismernek már!

Ime! hogy terjedjen a népszerű eszme, ide iktatjuk az egylet beléletének egyik részét:

Teljesen ingyenes oktatás. Hetenkint csak 7—8 óra. Részt vehet benne bármely iparossegéd, a ki az egyletbe beiratkozik. (Beiratás minden szombaton este, az egyleti helyiségben, Megye-uteza 20—22.) A tárgyat mindenki szabadon választhatja, beiratkozhatik egy, vagy valamennyi tárgyra.

Az előadási órák rendje:

Vasárnap d. u. 2—4 óráig rajz. Tanítja Jiratko Albin szobrász. — Kedden esti 8 órától 10-ig szántán. Előadja Erdőssy Bódog főgymn. tanár. — Szerdán 8—9-ig ének. Tanítja Czury József zenetanító. 9—10-ig könyv-írást. Előadja Erdőssy Bódog. — Pénteken 8—9-ig hazai és világtörténelem (általános és fővonásokban). Előadja Szvacek Mihály belv. népiskolai tanító. — Szombaton 8—9-ig ének. 9—10-ig főlváltva: majd hittan, majd polgári ügyiratok. Előadja dr. Rézbányay József.

A tavaszi időszakban az előbbiekhöz, némelyek elhagyásával, a magyar helyesírás, német és franczia nyelv járul.

Az egylet időnkint nyilvános fölvásásokat és előadásokat is rendez. (Legközelebb dr. Gerecz Péter főreáliskolai tanár tartand a pécsi székesegyház ismertetéséről két nyilvános előadást febr. 22-én és márcz. 1-én.)

Ohajtanók, hogy az iparos osztály az üdvös eszmét minél szélesebb körben fölkarolná és az iparos ifjuság az egyesülethez minél nagyobb számmal csatlakoznék edes hazánk javára s ez üdvös intézmény lehető fölvirágoztatására!

HIREK.

— **(Jön a király.)** Dulánszky Nándor dr. megyés püspökünk mult hétfőn kihallgatáson volt a királynál, s ez alkalommal őfelsége a pécsi székesegyház restaurálását is szóba hozta. „Úgy hallottam — mondta a király — hogy ez a templom egyike a legszebbeknek az országban.“ Dulánszky püspök erre előterjesztette abbéli kérését, hogy a főltség szerencsétlenné megjelenésével a templom fölszentelésének ünnepe legyen. A király örömmel fogadta a meghívást s megígérte, hogy a fölszentelésen jelen lesz. Dulánszky püspök ez ígéret folytán azonnal hozzá látott a fogadtatás előkészületeihez.

Butorokat s két diszhintót rendelt meg Budapestben. A püspök a király itt tartózkodása alatt — mint első ízben is — az átellenben levő plébánia épületben fog lakni, míg a püspöki palotát a király és kísérete foglalja el. A főltség kíséretében lesznek: József főherceg és fia József Ágost és László főhercegek kíséretükkel, a kormány több tagja, Galimberti pápai nunczius s a magyarországi főpapok legtöbbje. Kardos Kálmán főispán tegnap utazott a fővárosba, hogy ugyanezen ügyben kihallgatásra jelentkezzék a királynál, s így hivatalosan is kijelentést nyerve a magas látogatásra vonatkozólag, a két törvényhatóság részéről a fogadtatás előkészületeit megtehesse. A székesegyház június 29-én, Péter és Pál napján, szentelik föl. Az ünnepély programjára, a király fogadtatására s egyéb részletekre vonatkozólag eddig még nincs megállapodás.

— **(Az adó január hóban.)** A pénzügyigazgatónak a mult csütörtökön tartott közgyűlési ülésen fölvolt jelentése szerint 1891. január hó folyamán egyenes adókban befolyt 14,552 frt 16 kr., vagyis 398 krral több, mint mult évi január hóban. Hadmentességi díj címén 105 frtot fizettek be, s a hátralék 2862 frt 87 kr.

— **(Munkások mozgalma Pécsen.)** A munkásviszonyok rendezése tárgyában, mint minden évben, az idén is megindul a munkások mozgalma. Pécsen márczius első hetében gyűlést tartanak ez ügyben a Scholz-féle söresarnokban. A gyűlésre a budapesti munkás-egylet is küld képviselőket.

— **(Igazgatóválasztás a pécsi takarékpénztárnál.)** Régóta rebesgették a pécsi takarékpénztár belső ügyeivel ismerős körök, hogy az intézet igazgatóságában változás áll be, a mennyiben Czirer József, az igazgatóság elnöke lemondani készül állásáról, melyben sok éven keresztül tapintattal s nemes intenczióktól vezéreltetve vezette városunk első s jónévű pénzügyintézetének ügyeit. A rebesgetés azonban mindeddig csak rebesgetés maradt, s ép ezért nagyon is korai volt a „F. Z.“ abbéli hiresztelése, hogy Czirer József lemondásával fia Czirer Ákos dr. orsz. képviselő fogja elfoglalni az igazgató tanácsban az elnöki széket. A találgatások ezen formájáról — mint még egyéb alakjairól is — nekünk is volt hallomásunk; de mert illetékes helyen a hírelést nem erősítették meg, nem közöltük. S a következők nekünk adtak igazat várákozásunkban. A dolog története ugyanis ez: Szó volt róla, hogy Czirer József le kívánja tenni a bizal-

mat az igazgatótanács kezeibe, mely őt ezzel maga föltűntette, s meg akart maradni igazgatósági tagnak; de határozott formában nem nyilatkozott s a leköszönés még ma sem elhatározott dolog. Az igazgatóság kebelében azonban a leköszönés esetére mégis mozgalmat indítottak meg, melynek az volt a czélja, hogy Czirer Ákos drt, a mostani igazgató fiát, nyerjék meg igazgatóul. Czirer Ákost az ügyben való személyes értekezés végett meg is hívták, ki a napokban leérkezett s az igazgató tanács fölkérte az elnökség elfogadására. Czirer Ákos eleintén több rendbeli föltétel kikötésével szabadkozott, de később határozottan kijelentette, hogy az igazgatói állást nem fogadhatja el, mert neki komoly szándéka, hogy mint országgyűlési képviselő harcoljon tovább a haza javára. Czirer Ákos tehát — bár mélyen sajnáljuk, hogy az illetékes köröknek nem sikerült őt kész nyereségül a pécsi takarékpénztárnak meghódítani — nem lesz az édes apja utódja a takarékpénztár igazgatói székében — legalább egyelőre. Ha Czirer József csakugyan leköszön állásáról, a mi azonban, mint mondtuk, nem valószínű — úgy Lechner Antal eddigi főkönyvvezetőt kívánja az igazgatótanács megválasztani. A takarékpénztár márczius hó 1-én d. e. 10 órakor tartja ez évi közgyűlését, mely immár a 46 ik lesz.

— **(Zsolnay keramitgyára Budapest.)** Zsolnay Vilmos majolika gyáros, ki a keramiai gyártmányokat is nagyban állítja elő pécsi nagy kiterjedésű gyárában, most Budapestben is állít keramit gyárat. Erre nézve a főváros tanácsal alkudozásba is lépett s ez már elfogadta az alkut, melyet az egyeztető bizottmány Zsolnaya kötött. E szerint az I. ker. Lagymányoson a Duna szabályozása folytán nyert területből a tanács Zsolnay Vilmosnak mintegy 3000 négyszögöl nagyságu telket enged át keramiai gyár építésére és tekintettel a kiváló sikerekre, melyeket Zsolnay a műipar fejlesztése körül szerzett, a telek árát négyszögölönként 5 frtban szabta meg. A gyár három év alatt köteles megkezdeni működését.

— **(A ki cseréli a feleségeit.)** Többes számban írjuk a feleség szót, mert eddig már a másodikkal tart Horváth József volt hottizai (Zalamegye, alsó-lendvai járás), most pécsi lakos. Horváth Józsefné, a megcsalt hitves tett jelentést a pécsi rendőrkapitányságnál arról a lelketlenségről, amit férje követett el rajta és három kiskori gyermekén, kiket még 1886-ban hagyott a kapufélfánál Hottizán s azóta hirt sem adott magáról. Csak most nemrég hallott róla a nyomorban élő felesége, hogy Pécsen tartózkodik. Újév táján aztán Horváth két fivére

Én lassankint elmaradtam a háztól. Belátam, hogy ha vissza akarom szerezni szívem eltűnt nyugalma, igyekeznem kell minél ritkábban találkozni árvácskával. Szívemen rágódott a bánat férgé, s kerestem a magányt. Ha nagyon elfogott a mélabú, visszavarázoltam emlékezetembe az elmúlt boldog napokat, s azok ragyogó fényénél kissé földértült a felhős jelen. Akkor született meg egy része azon bús, zokogó daloknak, miket én, asszonyom, oly szívesen olvas...

Árvácska boldogsága sem tartott soká. Az a másik elhagyta, miután szíve boldogságát mindörökre tönkre tette. Elfordult tőle, de nem nejehez tért vissza, hanem más leányt keresett. A nyomorultnak hiúsága ki volt elégitve, hisz hódításai száma s az összetépett szíveké ismét egygyel szaporodott. Nekem fájt árvácska bűja, jobban mint a magamé; de büszkeségemnek tartoztam azzal, hogy feléje se nézsek. Részevő jóbarátok hírül hozták, hogy árvácska halálosan beteg. A sok szenvedés, a sok átvirrasztott éjszaka tönkre tette gyenge szervezetét és sorvadásba döntötte. Halála lassan ugyan, de kérlelhetlen bizonyossággal közeledik. Te-

tetem a közönyt, de a szívem fájt, sajogott, mert nagyon tudok szeretni, asszonyom!...

Igy jött el a lombhullató ősz. Életem bús egyformaságban folyt tovább. Árvácskát tavasz óta nem láttam, s a sors úgy akarta, hogy ne is lássam többé. Csendes őszi estén hozták a szivrendítő hírt, hogy Irénke, az én szeretett, egyetlen árvácskám nincs többé... Az orvos, a család régi barátja, a sorvadás folytán bekövetkezett halált konstataálta, de Irénke anyja később sirva beszélte nekem, hogy leánya szekrényében egy félig kiürített üvegesét találtak, melyben igen erős, gyors hatású mérge volt...

A temetésre nem mentem el, mert a fájdalommal nem szeretek hivalkodni. Bezárkóztam szobámba, s midőn megkondultak temetésre a harangok, leborultam a pamlagra és zokogtam, sirtam keservesen... Nem szégyenlem e könyveket, asszonyom, mert őszinték voltak, s én boldogságomat sirattam...

Másnap kimentem a temetőbe. Szép, verőfényes őszi délután volt, a levegő tiszta, az ég derült. Arczom nagyon dült lehetett, mert a kik szemközt jöttek velem, félig nevetve, félig megrettelve kerültek ki... Tán azt hitték, hogy örült vagyok.

Hamar megtaláltam azt, a mit kerestem. A frissen fölhányt sirra reáhajlottak egy akácfa sárguló lombjai; eszembe jutott az a másik akác és szemeimbe könnyek tölultak. Letérdeltem a sirra és imádkoztam forrón, sokáig. A multat temettem, asszonyom...

Azóta négy év mult el. Az idő beheggesztette a sajtó sebet s a szívbe újra beköltözött az ibolyás tavasz, a szerelem. Mert szeretek már újra, asszonyom, forrón, igazán... Virágom sem az árvácska többé, hanem a szép, büszke kamelia, mely szépségében, büszkeségében oly hasonló önhöz.

Hanem azért gyakran kijárok a temetőbe s az esti szellő suttagásánál visszagondolok a régi tünt napokra.

A kivel ott találkozom, a ki nekem a néma sírok közt rendezvoust ad, az egy halott leányka visszajáró lelke, az a mult halavány kísértete...

Én bevégeztem mesémet, Isten önnel asszonyom!

... Oh de gyönyörűen mosolygott rám a szép asszony!...

Zoltán Vilmos.

eljött ide Pécsre s a közsémbányában találtak föl eltűnt fivérüket, kiről azt a hírt vitték haza, az otthon maradt sógorasszonyának, hogy férje elcsapta magától az előbbi nevét is meg a feleségét is. Horváth ugyanis Dominkó Ferencz név alatt dolgozik itt, amely névhez úgy jutott, hogy a valamikor vele munkában lévő társa, Dominkó Ferencz munkakönyvét ellopta s azzal szerepel tovább. De mást is lopott el Dominkótól: ennek a keresztelőlevelét, melynek alapján újra megújult. A rendőrség e följelentés után letartóztatta a feleséget cserélő Horváthot, a ki azonban eddig erősen tagadja tettét.

— **(A színtársulat szervezéséről)** a következő értesítést kaptuk: Somogyi Károly színgazgató már körülbelül teljesen befejezte társulatának újja szervezését, hogy előadásainak sorozatát a pécsi arénában, a tavasz bealtával, megkezdhesse. Az új színházi évre a következőkkel nem újította meg a szerződést az önálló szereplők közül: Laczkó Aranka, Pajor Emilia, Hevesi Janka, Szigetli Lujza, Gergely József, Dezső József, Solyom Lajos; a karszemélyzet tagjai közül: Parányi Adolf, Ághi Sándor, Mészáros Lujza, Hevér Juliska, Nyitrai Sándor, Éltető Gyula. A többiek megmaradnak. Újak lesznek a következők: Laczkó Aranka helyében: Angyal Ilus, az aradi városi színház drámai primadonnája, ki tehetségével és szorgalmas igyekezetével úgy a szegedi, mint két éven keresztül az aradi közönség rokonszenvét és elismerését kinyerte. Bácska J. Julcsa ismert operett és népszínmű énekesnő a Pajor Emilia helyét fogja betölteni. Dezső József örökét, ki Krecsányi Ignác pozsony-temesvári színgazgatóhoz pártolt, Szilágyi Vilmos, az aradi városi színház bonvivant színész fogja átvenni. Gergely helyébe pedig Perényi József, lyrai tenorista jön. Hogy mindegyik szerepkör kellően és arra hivatott egyén által legyen betöltve, az elősoroltakhoz még két énekesnő járul, kikkel most folynak a szerződéses tárgyalások. A jutalomjátékokat, a vidéki színészet ezen régi kormaradványát, minek a mai előre haladott viszonyok közt egyáltalán nincs létjogosultsága, az igazgató — saját elhatározásából — nagy részben eltörölte s csakis kivételesen fog kapni egy néhány elsőrendű szereplő; ezzel egy régóta táplált közóhajnak tett eleget, a mi, hisztük, kellemesen fogja érinteni a színház látogatókat, kiket ezzel megkímél az igazgató a majd minden másodnapos jutalomjátékoknak sokszor nem is művészi értékű előadásaitól. A műsor élénksége és változatossága tétele céljából egész balmaz újdonság fog színe kerülni: A többiek közt: Hun utódok, Váradi Antalnak a budapesti nemzeti színházban nagy hatással előadott drámája, mihez teljesen új korhű diszletek és ruhák készültek; Severo Torelli Coppée drámája; Valéniás Ganghofer és Brociner társszerzők nagyhatású drámája a román életről; A becsület, Sudermann nagyhírű színműve, melyet a népszínházban folyton zsúfolt házak előtt adnak. Csiky Gergely: Örök törvény-e, Apósok, Mumus vigjátékok Gabányi Árpádtól; Huszár szerelem, Virágfakadás Murai Károly pompás vigjátékai, melyek a nemzeti színházban föltűnést keltettek; népszínművek: Rebeka, Lukácsitól; Fityirity: Relle Ivántól; Postás Klári Berczik Árpádtól. — Lalla-Rouck és Stradella operák. Szinitanoda, Katonás kisasszony, Génuai dudás operettek és a többi. A diszletek egészen újak. Nagy részét már megfestette Végh István ügyes színházi festő, kit a Szegény Jonathán szép diszletei után már ismer a pécsi közönség. Színe fog még kerülni: Madách rég nem adott Ember tragédiája is teljesen új diszletekkel, melyeket most fejezett be Végh. E diszletek, azok tanúsága szerint, kik a darabot a nemzeti színházban látták, sokkal szebbek, mint a nemzeti színházi. Somogyi nem kimélt pénzt és fáradságot, hogy a diszletek méltók legyenek a nagy költő hatalmas alkotásához. Ha az időjárás kedvező lesz, úgy már husvét első napján lesz az első előadás a pécsi arénában, de ha a kitavaszkodás lassu léptekben fog haladni, úgy csak április közepén vonul be a művészcsapat, mely addig a soproniak vendégszeretét (?) fogja élvezni. Az arénát is átjavíttatja az igazgató hogy a színpadon hapható nátha ne riasszon vissza

többé senkit az előadások látogatásától. A társulat a pécsi saison befejeztével nem fog Balaton-Füredre randulni, mint az előző években, hanem élvezni fog egy hónapig tartó szünetet, melynek elteltével Kaposvárott fogja folytatni ideiglenesen félbeszakított működését. Somogyi, ki az egyetlen rendezett pénzügyi viszonyok közt működő magyar színgazgató, művészi becsüvel vezeti társulatát, melynél pontosság, rend és szorgalom uralkodik nemes ambícióval párosulva. Hisztük, hogy mint eddig, ezután is ki fogja érdemelni a pécsi közönség szíves támogatását.

— **(Madarászok kirándulása Baranyába.)** Majus havában tartják meg Budapesten a második nemzetközi ornitológiai kongresszust, melyre Europa minden részéből se reglenek össze a madarászok. Lesz része a vidéknek is a külföldi tudósokban, mert a kongresszus után a tagok csoportonként látogatják meg Magyarország különböző vidékeit, a madárvilág tanulmányozása végett. Az egyik csoport Szikla Gábor vezetése alatt Drávafokra és Bellyére randul ki, mely Albrecht főherceg urodalma és azután fölkeresi a horvátországi kolodjári mocsarat, mely a gémtelének híres fészkelő telepe; itt a kirándulók Nikolics Béla vendégei lesznek.

— **(Március tizenötödike és a jogakadémiai ifjuság.)** A pécsi jogakadémia ifjusága tegnap 9 órakor tartott gyűlésén nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy március tizenötödikét ismét nyilvánosan s a nap nagyságához illő fényvel fogja megülni. Program-pontokat a következő joghallgatók vállaltak el: Parragh Antal IV. é., Scheurer Károly II. é., Kisasszony József II. é., Böck Béla II. é., Orbán Márton II. é., Vukailovics Vilmos I. é. A program pontjai véglegesen megállapítva még nincsenek. A gyűlés elhatározta, hogy alkalmi költemény megírására Várady Ferenczet kéri föl. Az ünnepély március 14 ének esti óráiban fog megtartatni a nőegylet helyiségeiben, melynek átengedésére a jogakadémia polgársága föl fogja kérni a nőegyletet. Az ünnepély után banket lesz a „Nemzeti sörösarnok”-ban.

— **(Hymen.)** Lösch József honvéd huszár-kapitány eljegyezte Nagy Körösön özv. Jalsoviczky Károlyné, szül. Kenessey Ida föld-birtokosnő leányát, Ilonát. — Kállia József pécsi vasuti tisztviselő eljegyezte Körösi Berta kisasszonyt, Körösi Henrik a helybeli állami fő-reáliskola tanárának nővérét.

— **(Vasuti földadó-vevények kiadása.)** A pécs barcsi vasut üzletigazgatósága mult év október havában úgy intézkedett a vasuti földadó-vevények kiadása dolgában, hogy az áru földadása alkalmával bármi okból visszahagyott földadó-vevényeket hetenkint egyszer, minden hétfőn adják ki. Ezt az intézkedést a nevezett vasut üzletigazgatósága most megszüntette, illetőleg megváltoztatta úgy, hogy mindazon földadási vevények, melyek az áru földadása alkalmával bármi okból a felek által visszahagyatnak, a kiállítás napját követő vasárnaptól számított 14 napon belül 1891. évi február hó 17-től kezdve naponként délelőtti 8 órától 10 óráig adatnak ki az áru földadási pénztárnál, a vonatkozó számbárczak bevonása ellenében. A kiállítás napját követő vasárnaptól számított 14 napon belül el nem vitt földadási vevények ezen túl is az állomási pénztárnál vehetők át. A föl-vétel céljából értesített utánvételek 1891. évi február hó 17-től kezdve naponként délelőtti 8 órától 11 óráig fizettetnek ki az áru földadási pénztárnál, a vonatkozó és az átvételt elismerő aláírással ellátott eredeti igazolási jegyek bevonása ellenében.

— **(Új rendőr-örmester.)** A korán elhunyt derék rendőr-örmester, Pintér Matyas helyére Rang János, a pécsi csendőrsparancsnokság első csendőr-örmestere neveztetett ki, a ki február 10-én foglalta el hivatalát. A csendőrszolgálatban egyike volt a legügyesebb közegeknek, akit újja szervezett rendőrségünkre nézve határozott nyereségnek tartanak a rendőrkapitányságnál.

— **(Halálozás.)** Schaurck József, a pécsi székese gyháznak sok éven át volt s nyugdíjazott első orgonistája, kiváló zenész, Schaurck Bódog dr. pécsi jogtanár édes atyja, e hó 14-én — hosszas szenvedés után — elhunyt 77 éves korában. Schaurck a szabadságharc alatt mint honvédtiszt szenvedett a hazáért, s mint a város polgára közbecsülésben élt, még agkorában is fáradhatlan szorgalmával példát adva a mai strébereskedő nemzedéknek. Temetése nagy részvét mellett e hó 16-odikán ment végbe, amikor a nagyszámu tisztelőkön kívül a jogakadémia tanári kara és hallgatósa is megjelensével fejezte ki kegyeletét az elhunyt emléke iránt és részvétét egyetlen fia Schaurck B. jogtanárnak. — Elhunytak továbbá: özv. Kaitnecker Rókusné, szül. Rihmer Anna e hó 14-én 77 éves korában (Zrinyi-utca 8. sz.) — Brada György e hó 14-én 59 éves korában (Széchenyi-tér 8. sz.) — Nottér Jánosné szül. Kollár Erzsébet e hó 15-én 65 éves korában (Tettye-utca 18. sz.) — Nagy György szeminariumi uradalmi nyug. tisztartó e hó 16-án 75 éves korában (Kaszárnya utca 30. sz.) — Rihmer Hugó a bellyei főhercegi urodalom tisztartója e hó 7-én Főherceglakon.

— **(A pécsi főreáliskola természetrajzi szertára),** mely Dischka Győző igazgatósága óta évről-évre örvedetesen gyarapszik s Péter János tanár odaadó s fáradságot nem ismerő gondozása mellett ma már olyan kiterjedésű, s olyan példás rendben van, hogy méltán elismerést érdemel: a közelmúlt napokban ismét gyarapodott. Weber es. és kir. műszaki tiszt, ki pár évvel ezelőtt városunkban tartózkodott s ez idő szerint Dalmáciában, Cattaróban állomásozik, megemlékezve az intézetről, a természetrajzi szertár gyarapítására küldött különféle állatokat. Így egy igen szép fakó-keselyűt (Vultur flavus), erdei baglyot (Strix aluco), ezüstös sirályt (Larus argentatus), egy óriási tengeri rákot (Homarus vulgaris) melynek hossza 80 cm, s egy-egy ollója 35 cm. Ritka szép példány. Ezekon kívül küldött egy raja clavata farkát, tengeri pókokat (Maja spinifrans és Dromia vulgaris) és egy Squilla mantist. A szép ajándékot az intézet köszönettel fogadta. Ezzel egyidejűleg említésre méltó, hogy a múzeum, mely ezelőtt 10—15 évvel alig állt egy-két jelentéktelen darabból, ma igen becses példányokkal bir. Van körülbelül 50 emlős, 145 madár, 75 spiritus-praeparatum, több kitömött hal, óriási csiga és kagyló-gyűjtemény, különféle csontváz, 1551 ásvány, 190 különféle kövület, 470 kőzet, nagy rovar- és növény-gyűjtemény. Meg van ezenkívül dr. Bock bonczani, illetve embertani test-mintázata. Kívánatos lenne, ha a nagyközönség pártfogolva a jeles intézetet ajándékaival gazdagítaná a szépen rendezett szertartat; úgy idővel nyilvánossá is lehetne tenni.

— **(A restaurálendő városház tervéhez)** helyi szakértőtől a következő sorokat vettük: „Tekintetes szerkesztő ur! Engedje meg, hogy a városház újjáépítésének ügyéhez pár szóval én is hozzászólhassak. Nem akarok az eddigi pro et contra nézetekről szólni, csakis saját nézetemnek akarok kifejezést adni. Az új városház tervezete szép kivitelű; látni, hogy a terv készítője nekünk egy diszes, monumentalis épületet szánt. Csakhogy ez az angol gót stílyben (de ez sem egészen tiszta, jobban tán majolika stílyben) építendő városház drága munka, filigram és nem tartós s kerül 200.000 frtba. Ha az ujonnan építendő szárnyépületet 60.000 frtra becsüljük, s akkor a megmaradt 140.000 frtot csupán csak a régi épület átalakítására és diszítésére fordítjuk, úgy ez nagyon sok. Nem akarom azt állítani, hogy ezen 200.000 frtra előirányzott tervezet, mely szerint az épület frontja majolikával volna kirakva, diszes toronyyal s erkélylyel stb. lenne ellátva, — drága; csakhogy ezen előirányzott összeg erőnket kissé túlhaladja akkor, a mikor nekünk másra is kell gondolnunk, mint pl. vízvezeték, kanalizálás, színház, laktanya stbre, melyek szintén nagy költséggel járnak, s így a városházát olcsóbban és mégis diszesen lehet restaurálni. Miért kell nekünk épen angol-gót stílyű városház? mely drága és nem tartós. Vegyük pl. a bécsi votivtemplomot, mely szintén e stílyben épült, s alig 20 év után, már javítást igényel; igaz, hogy a városház diszítése s a hegyek nem homokkőből lennének, mint a votivtemplomnál, hanem majolikából; de ki kezeskedik ezért, hogy mi nem

járunk a majolikával úgy, mint a bécsiek a homokkövel. Nekünk megtenné egy renaissance-vagy barokk-stílusú épület is ezementtel bevonva, mely stílek igen esinosak s tartósak. Egy ily diszes épület a főváros akármelyik helyén is szép volna, a mely azután a mi szerény városunknak nagyon is megfelelne. — Hibás beosztásokat is találok rajta, amennyiben a főbejárat a Széchenyi téren maradna, a fölépcső ellenben az új szárnyba esik; de mitűn egy ily nagy épületnél a lépcsőház szintén egyik főalkatrészt képezi, azért nem kellene eldugni, hanem a főbejáratl szemben kellene elhelyezni; ehhez azután egy vagy két melléklépcsőt is lehetne építeni. A főbejáraton kosi és ló is jár. Vajjon szükséges-e ez? Az udvaron a régi helyen megmaradnának a tűzoltószereknek szolgáló épület s az istálló. Vajjon ily diszes épülethez illik-e az, hogy udvarában istálló van? Nem lehetne ezt onnét eltávolítani, hogy az udvar szabad lenne, ez által több világosságot és szabad levegőt nyerjünk? — A tervrajz külsőleg sem egészen szimmetrikus. Mert míg az erkély bal oldalán 5—6 egyes ablaksor van, addig jobb oldalán 3 kettős van. Az udvar felőli részen az a sok díszítés is fölösleges; mert alig lehet belőle valamit látni. De nagyon föltűnő még a túl magas tetőzet, mely a kétemeletes fal magas ságát túl is haladja, s ez a borzasztó tetőzet — mint hallom — színes majolika cseréppel lenne befedve, mint a bécsi szt.-István templom, a mi szintén sokba kerül. — Építünk tehát egyszerűbbet, de czélszerűbbet, mégis szépet és olcsóbbat.

— **(Gyógyfürdő jelleg és elnevezés.)** Sok olyan gyógyfürdő van az országban, melyeket vizök gyógyhatásánál fogva méltán megilleti ugyan a gyógyfürdő elnevezés, de hivatalosan még sem bírnak a gyógyfürdői jelleggel, mert tulajdonsaik elmulasztották a gyógyfürdői jelleg és elnevezéssel való felruházást iránt a belügyminiszteriumhoz folyamodni. Ezen fürdők közé tartozik vármegyénk világhírű gyógyfürdője: **H a r k á n y i s.** A fürdőtulajdonos azonban legújában folyamodott a „gyógyfürdő“ jelleg és elnevezés felruházásáért s e kérelem tárgyában tart vármegyénk közegészségügyi bizottsága f. hó 25 én ülést.

— **(Közegészség és népesedés.)** Koharics Karoly dr. városi tiszt főorvosnak a közigazgatási bizottság ülésén fölolvastott jelentéséből kiveszük a következő érdekes adatokat: Pécs város közegészségi állapota január hóban kevésbé kedvező volt, mégis viszonyítva az előző hóhoz úgy a megbetegedések, mint a halálozások száma tetemesen csökkent. Meghalt ugyanis decemberben 132, januárban 95 egyén. A hagymájárvány folytán megbetegedettek száma igen hanyatlott, s míg decemberben 107, addig januárban csak 55 megbetegedés fordult elő. A halálozások száma is kedvezőbb arányt mutat: meghalt ugyanis decemberben typhusban 40 egyén, januárban 15. A járvány egész tartama alatt, vagyis 1890. évi november hó 10-től január hó végeig megbetegedett összesen 904 egyén. Ezek közül gyógyult 808, meghalt 63, gyógykezelés alatt maradt a hó végén 33. A kórházak forgalma is élénk volt s a decemberihez képest 54 beteggel szaporodott a beteg létszám. Az összes kórházakban ápolgatott 609 beteg, ezek közül 506 a városi kórházban, 79 az irgalmasoknál, 24 a bányakórházban. — Élve született januárban 113 gyermek, vagy a születések 18 esettől mulják fölül a halálozásokat; sőt a halálozások számából leszámítva a kórházakban elhalt idegert, a szaporulat 36. A szülöttek közt volt 66 fiú, 47 leány, 99 r. katolikus, 5 ágostai, 9 izraelita, 92 törvényes és 21 törvénytelen. Iker egy izben született, házasságra 30 pár lépett. A meghaltak közt volt 54 fi és 41 nőnemű, 86 r. katolikus, 2 ágostai, 1 helvét, 6 izraelita. A legmagasabb kort érte el egy izraelita zsidó, aki 84-ig vitte föl. Halva született 5 fiú, 5 leány — mind törvényes származásu.

— **(A magyar társalgó.)** Herczenberger József pécsi táncztanító magyar társas táncszerzeménye egyre hódít az országban. Legutóbb Nagy-Kőrösön, Debreczenben, Miskolczon s Budapesten mutatták be. Miskolczon Kinsky táncztanító tanította be növendékeinek s 60 pár lejettette a délezget táncot. Ez alkalomra a szerzőt, Herczenbergert is meghívták, de nem lehetett jelen a bemutatáson. Budapes-

ten maga Mazzantini, az opera balletmestere produkáltatta növendékeivel, s az ügyes csoportosítás nagyon tetszett.

— **(Az izraelita nőegylet mulatsága.)** Mult szombaton az izraelita nőegylet thea estélye szépen sikerült. A nőegylet kis helyisége alig bírta magába fogadni úgy a helybeli, mint a vidékről oda özőlő, mulatni vágyó közönséget. A mulatság egész reggelig tartott, a négyeseket 96 pár tánczolta. Ott voltak: Berger Helén, Bárány Vilma (Villány), Eizner nővérek, Geizinger Etel, Gutmann Mariska, Grün Etelka, Grosz Helén, Hirschler Hermin, Klein Tilda, Krausz Berta, Krausz Olga, Kardos Irén (Szigetvár), Leichter Riza, Paunecz Szelina, Porges Henrietta, Präger Olga, Rechnitzer Irén, Schlesinger Amália, Schwartz Róza, Steinbach nővérek, Stauszer Etel, Weisz Vilma, Wessel Riza és Schreiner Jolán kisasszonyok. Az asszonyok közül ott látta tudósítónk: Alt Jakabné, Böhm Márkné, Deutsch Lipótné, Eisner Józsefné, J. Engel Gyuláné, dr. Goldberger Ignácné, Jakobovits Benőné, Justus Izidorné, Justus Mihályné, Hirschfeld Samuné, Kepes Kalmáné, Killer Róza, dr. Krausz Jenőné, Krausz Sándorné, dr. Löewy Lipótné, Naschitz Adolfné, dr. Perls Arminné, Oblat Adófné, Schapinger Gusztávné, Schvabach Zsigmondné, Tauszig Arminné, dr. Tolnay Vilmosné és Tauszig Zsigmondné ur-hölgyeket.

— **(Agyonlőtte a hugát.)** Folyó hó 7-én Magyar János 16 éves mohacsi lakos forgópisztolyát tisztogatta, miközben ez véletlenül elsült s a golyó a tőle nem messze babával játszó Mari nevű kis hugának fejébe furódva ennek halálát okozta. A járásbíróság a vizsgálatot gondatlanságból okozott emberölés iránt megindította.

— **(Rabstatisztika januárról.)** A pécsi kir. ügyesség fölügyelete alá tartozó központi fogházban, január végén a létszám 172 egyénből állott. Ezek között volt 11 előzetesen letartóztatott, 11 főlebezés alatt álló, 150 jogerejűleg elítelt; 151 férfi, 21 nő. Két éven fölül börtönre vagy fegyházra elítelt volt 96, kiket nem lehet elszállítani a börtönök túltömöttsége miatt. A rabélemezés 686 frt 24 krba került s rabtartás czimén megtérült 264 frt 50 kr. Halálozás egy esetben fordult elő.

— **(Rövid hírek.)** Strossmayer a délszlávok primása. A horvát papság állítólag folyamodni akar a pápához, hogy a diakovári püspököt tegye meg a délszlávok primásának. — **Oroszország és a zsidók.** A nishi-novgorodi kerületből 1300 zsidót tiztek ki a belügyminiszter parancsára. — **Petroleumforrás.** Egy Grác-hoz közeleső községben petroleumforrást fődöztek föl. Egy gráci tanár a forrást megvizsgálván, kijelenté, hogy a forrás petroleuma a használatban levőket minőség dolgában föltulmulja. — **Katasztrófa történt Remscheig poroszországi városban.** A Germania nevű hangversenytértem porig leégett s a tűzben egy vendégszereplő társaság három tagja — egy férfi és két nő — lelte halálát. — **Érdekes nász.** Párisban e hó 12-én vette el D a u d e t Leo, Daudet Alfonz fia Hugo Viktor unokáját, Hugo Jeannet. — **Sárgaláz Franciaországban.** Lyon környékén kitért a sárgaláz. Állítólag két Délamerikából ajándékkép küldött egzotikus madárral huzczolták be a járványt, mely egyre terjed. — **Népszámlálás.** Tolna megye lakossága 252.138 lélek. 10 évvel ezelőtt 234.643 volt. A szaporodás e szerint 17.495.

* **A pécsi nőegylet** által f. évi február hó 9-én rendezett közvacsora összes bevétel az alább kimutatott adományokkal együtt 751 frt 38 krt, az összes kiadás 484 frt 42 krt és így a tiszta jövedelem 266 frt 96 krt tesz ki; ez összeg az egylet pénztárába vétetik elszámolás alá. — A közvacsorához adakoztak: Cseh Kővér Anna 10 frtot, Zsinkó István kanonok, Cseh Schausehka Amália, báró Majthényi, monostori Erreth Teréz, Bánfay Simonné, Krásonyi-család, Zsolnay Vilmos, Matyasovszky N, Blum Béláné, Kovácsics János, Johann Béla, Förster Béla, Szauter Gusztávné, dr. Czirer Elek, Hinka Lászlóné, Hübner Gáspár, Schlauch Imréné 5—5 frt; Zsiga Lászlóné 4 fr, dr. Koharits Károly, dr. Krasznay Jenő, Pintér Matild, Kucsencics Klára, Eizer János, Országh Lajos, Mendl Matild 3—3 frt, Dragoneszcu Domján, Lechner Antal, Lukáts Amália, Engesser Miklós, Mihálffy Lajosné, Lauener Ágostonné, Lechner

Gyula, Lakits Jeanette, Glanczer Gyula, Mészáros Lajos, Nagy Józsefné, Piller Anna, Förster Jozefa, Rencz Béla, Kovácsfy Kalmáné, Szeifritz Antal, Grünhuth Kalmán, Krasznay Mihály, monostori Erreth Anna, Dischka Gyözőné, Szontagh Mátyásné, Porges Ede, Hoffmann Teréz, Szántó József, Hoffmann Irma, Leksza Károly, Áronfy Anna, Rupprecht János, Döbrössy N, Krausze Ignácné, Ráth Mátyásné, Held Gusztáv, Hoffmann Marie, dr. Schwarz Katalin, Kindl Ferencné, Girardi Józsefné 2—2 frtot; Hölbling Julia 2 frt 60 kr.; Miklosy Géza, Hoffmann Sándor, Ágh Timót, Rehay Sándor, Haksch Franciska, Bézal Magdolna, Kiss Józsefné, Hartl Ferencz, Hozzl Teréz, dr. Mutsenbacher Viktorné, Jaschek Alajos, Fürhan Józsefné, Vizelethy Fennena, Kaltnecker Mari, Hölbling György, Angster József, Johann Julia, Vaszary Gyula 1—1 frtot; mely adományokért a nőegylet köszönetét nyilvánítja. — Dr. Johann Béláné 20 frt díjjal a nőegylet alapító tagjai közé belépett.

* **Fölülfizetés.** A f. évi január 24-én tartott jogasztanczestély czéljaira t. Ráth Mátyás ur 5 frtot adományozott. Fogadja ezért a rendezőség nevében köszönetünket. Parragh Antal, sk. elnök, Decleva Ignác sk. pénztáros.

* **A vöröskeresztegyleti álarczosbál jövedelme.** A vöröskeresztegylet pécsi fiókja által f. évi február hó 4-én rendezett álarczosbál összes bevétel a 19 frt adománnyal és 8 frt 10 kr. fölülfizetéssel együtt 565 frt 10 kr., egy szivarkaárusnétól 2 frt, összesen 567 frt 10 kr. A kiadások kitétek 235 frt 15 krt, maradt tiszta jövedelem 331 frt 95 kr. A fönt jelzett összegből a városi szegényházalap javára adományoztatott 110 frt. A typhusjárvány által sújtott szegény munkás családok segélyezésére 110 frt. Maradt az egyleti pénztár részére 111 frt 31 kr. Adományok: Szily László ur 5 frt, dr. Mendl Lajosné urnő 5 frt, dr. Koharics Károly ur és neje 4 frt, Munczhardt Géza 3 frt, Aidinger Jánosné urnő 2 frt, Markoné (a szivarkaárusnő) 2 frt. Fölülfizetések: Erreth Antal ur 3 frt, Országh Lajos ur 1 frt, a hármas számú hordárnő 50 kr. N N 20 kr. Bro W. N. 20 kr. P. B. 20 kr. A pécsi fiókgyelet köteletségének ismeri: a cs. és kir. 52-ik gyalogezred parancsnokságának a kiváló zenekar ingyenes átengedéseért, Pintér Józsefné urnőnek a valóban díszes és izléses rendezőjelvényekért, a hírlapok tek szerkesztőségének hathatós támogatásukért, Engel József urnak a fűtőanyag adományozásáért, Kremling Károly kárpitos urnak az öt új páholy ingyenes díszítéséért, a nagylelkű adakozóknak és az igentisztelt n. é. közönségnek a legnagyobb köszönetre méltó módon tanúsított áldozatkészségükért a legforróbb köszönetét ki fejezni. Pécs, 1891. február hó 6-án. A rendezőbizottság nevében Jeszenszky Kalmán, pénztáros.

ORSZÁG-VILÁG.

Ferencz Ferdinánd főherczeg Szent Péter-várott a legnagyobb kitüntetések tárgyát képezte. A főherczeg tiszteletére rendezett fényes udvari balon körülbelül kilencszáz személy vett részt, köztük a császári család tagjain kívül az egész diplomacziái kar. A febr. 12-én tartott csapatszemlén az ezt vezénylő tábornok, Manssey, a gárdahadtest parancsnoka, a czár egyenes parancsára Ferencz Ferdinánd főherczegnek tette a jelentést. A legutóbb tartott katonai díszszemle jelentését szintén a főherczeg vette át. Ferencz Ferdinánd febr. 13-án hagyta el Pétervárt s másnap délben érkezett Moszkvába, hol rendkívüli ovációk közt a Kremlbe kocsizott. Itt a trónörökös lakosztályában lakik. Az orosz sajtó élénken ecseteli azt a jó benyomást, melyet a főherczeg pétervári látogatása keltett, s hiszi, hogy a főherczeg is meg van elégedve a fényes és rendkívül szívélyes fogadtatással.

Sokat beszéltet magáról ismét Strossmayer, a diakovári híres politikai püspök. Az általa kibocsájtott hosszú böjti pásztorlevélben politikai kérdéseket szellőztet. A pápa viszonyát az olasz kormányhoz tarthatatlannak hiszi, a ma-

gyar kormányt az elkeresztelések kérdésében kiadott rendeleteért hevesen megtámadja. Azután megemlíti az ismeretes kievi táviratot, s hosszasan védekezik azon vád ellen, hogy annak bárminő törvénytelen intenciója lett volna. Vallási dolgokról, erkölcsi oktatásokról vajmi kevés szó van a pástorlevélben. Rómából érkezett tudósítások szerint Strossmayer a dél-szlávok primásává akarja magát megtételni. Aligha tévednek azok, kik a hirhedt püspök mozgolódásainak indító okát abban találják, hogy a zágrábi érseki szék Mihalovics biboros érseknek minden perczen bekövetkezhető halála folytán legközelebb meg fog ürrülni.

Németországban egyre kísért Bismarck herceg szelleme. A bukott kancellár lapjai még mindig szitják a harcot Caprivi ellen. Ennek f. hó 13-án tartott ebédje alkalmával a német császár élesen kikelt Bismarck eljárása ellen, s kimondá, hogy a herceg eljárása a kormányra nem fog hatást gyakorolni s csak saját tekintélyét csorbitja Bismarck, ha Friedrichsruheből intézett támadásaival föl nem hagy.

A forradalom Chiliben még mindig tart. Pisagua és Iquique városok a bombáztatás következtében lángban állanak. A fölkelők Tarapakánál megütköztek a kormány csapataival s ez utóbbiak teljes vereséget szenvedtek.

MŰVÉSZET IRODALOM.

Reményi Ede.

Reményi jön! Ez a hír szárnyal az utóbbi időben a hazában szerteszét, rendkívüli lelkesedést keltve a régibb nemzedék soraiban, a mely igen jól tudja: ki és mi volt Reményi mint hazafi és művész. De mióta itthon nem láttuk és nem hallottuk, az országban egy új emberöltő támadt, a mely előtt, ha nem is egészen ismeretlen, de nem olyan rokonhangzású a Reményi neve. Azért pár szóban szükségesnek tartjuk a művész hosszú pályájának főbb mozzanatairól megemlékezni.

Miskolczon született, de az első zenei oktatást Egerben nyerte, melynek akkori érsekének, a zenekedvelő Pyrker Jánosnak pártfogása folytán a bécsi konzervatóriumba jutott, a mely intézetnek akkor Ioachim és Helmesberger is tanítványai voltak. Onnan 1847-ben hazatérve, Széchenyi István gróf pártfogásával Párisba utazhatott, hogy magát tovább képezhesse.

A következő évben már Londonban találjuk az akkor 17 éves művészt, mint a Her Majesty színház első hegedűsét; de a szabadságharc hírére a lelkes ifjú haza sietett, hogy előbb fegyverrel, majd hegedűjével lelkesítve szolgálja a haza szent ügyét. Kezdetben a Klapka, majd a Görgei táborkarának volt kedvelt tagja, majd a világsi fegyverletétel után ő is a többiekkel száműzetésbe ment.

A külföldön töltött öt év alatt kiváló sikerrel hangversenyezett a külföld nevezetesebb városaiban, sok nagy és híres emberrel kötött barátságot, míg nem 1859 végén, édes anyja kérelmére, őfelsége kegyelmet adott neki.

1860. január havában Londonból egyenesen Budapestre utazott és roppant lelkesültséget keltett hangversenyeivel. Ez év nyarán aztán körutat tett a hazában, a mely valóságos diadalutnak volt nevezhető. Küldöttségileg fogadták, ünnepelték benne a művészt és hazafit egyaránt s népszerűsége oly nagy volt, hogy az akkori provizorium „mint közveszélyes egyént“, rendőri fölügyelet alá vette.

A Petőfi-szobor terve 1860-ban fogamzott meg lelkében s ettől fogva hangversenyei jóvedelmének nagy részét erre a célra fordította, mely aztán, hosszas küzdelmek után, 1882-ben csakugyan valósult.

Ámde „a művész hazája széles e világ“ s bárha Reményi hévvel szerette is hazáját és abban családot is alapított, ki-ki röppent fészkeből s bár időnkint visszatért hallatni páratlan művészetét hazájában is, hosszú műutazásokat tett nemcsak Európa, hanem Amerika, Ázsia és legutóbb Ausztrália főbb városaiban is — mindenütt elismerést, diadalt aratva.

Most utolsó, leghosszabb távolléte után ismét visszatér, hogy még egyszer — bár reméljük, nem utoljára — játszik szülőföldjén, honfitársai előtt, kik közt még igen sokan vannak, a kik nem feledték el a művész remek, szívhez szóló játékát s az új nemzedék is bizonyosan kíváncsi hallani a művészt, kinek játékán apáik, anyáik annyira lelkesültek.

A Vigadó termeiben s márczius 15-én nálunk is újra megcsendül a „Repülj fecském“, az a dal, melyet Reményi tett feledhetlenné.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar buza minőségének emelése. A földművelésügyi minisztérium kebelében — mint értesülünk — huzamos idő óta beható tanácskozások folynak a magyar buza szem-minőség emelésének, illetőleg a magyar elsőosztályu buza lehetőleg kiterjedt fokozottabb termelésének fölötté fontos kérdéséről. — Kétségtelen tény, hogy a világ legjobb buzája Magyarország egy részében és pedig a Tisza vidékén termeltetik. Minthogy számos kísérlet bebizonyította, hogy hasonló minőségű buza Magyarország sok más részén is eredményesen termelhető, ha megfelelő gondos belterjes gazdálkodás üzetik — habár a magot néhány év múltával a lassankinti elfajulás következtében ismét meg kell ujítani — a földművelési minisztérium buzatermelésünk és ezzel együtt örleményeink értékének emelése céljából ezen irányban az országban kiterjedt agitációt akar kezdeményezni. Minthogy az idevágó első föltétel az, hogy teljesen megfelelő vetőmag legyen és pedig kellő mennyiségben, a minisztérium föl fogja szólítani a mezőgazdasági egyesületeket, hassanak oda, hogy kiválóan megbízható gazdák a legjobb buzatermő vidékeken különösen buza vetőmagtermesztéssel foglalkozzanak, a mennyiben a buzát jobban meg hagyják érni, mint ez különben a piaci buzánál szokás s azt azután gondosan megtisztítják és az ország buzatermelő gazdáinak, ha a piacinál magasabb áron is, rendelkezésükre bocsássák. A gazdasági egyesületek tartsák előjegyzésben e beszerzési forrásokat és bírják rá a többi gazdákat, hogy a vetéshez ilyen magot használjanak. Ezenkívül szólítsák föl a gazdákat, hogy azt a buzát, melyet saját termésükből vetőmagnak szántak, jobban megérni hagyják. Másodszorban a minisztérium föl fogja a gazdákat szólítani, hogy a trágyázásra nagyobb gondot fordítsanak s különösen műtrágyával nagyobb kísérleteket tegyenek, mert az ezzel járó költségek mindig sokszorosan megtérülnek.

— **(A pécsi sertéshizlaldában)** f. hó 15-én a sertés állomány: 836 drb kövér, 696 drb félkövér, 355 drb sovány, 101 drb stüldő sertés volt. Árak: kövér válogatott minőség szerint 43—45 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; stüldők 30—32 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukoricza 6 frt 20 kr. m.-m., árpa 7 frt 20 kr. m.-m. Darálás 50 kr. mm.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1891. évi február hó 14-én tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számíthatnak.

Buzza	) őszi	—	frt —	—	frt —
	) tavaszi	—	„ —	—	„ —
	) új	7	„ 60	7	„ 50
Kétszeres	) ó	—	„ —	—	„ —
	) új	6	„ 90	6	„ 80
Köze	) ó	—	„ —	—	„ —
	) új	6	„ 80	6	„ 60
Zab	) őszi	—	„ —	—	frt —
	) tavaszi	6	„ 80	6	„ 70
	) új	—	„ —	—	„ —
Kukoricza	) ó	—	„ —	—	„ —
	) új	6	„ 40	6	„ 30
Széna	) ó	2	„ 60	2	„ 40
	) új	—	„ —	—	„ —
Szalma		2	„ —	1	„ 80
Kínlat: gyenge (mintegy 130 gabonaköcsi velt a piacon.)					

NYILT-TÉR.†)

A tisztelt választó és bizottsági tag urak, kik a belvárosi plebánost választó közgyűlésen csekélységet jelölni és támogatni kegyeskedtek: fogadják a nyilvánosság terén mélyen érzett hálás köszönetem őszinte kifejezését. Oly elvű, szilárd jellemű és minden tekintetben független férfiak mellett bukni, — reám nézve erkölcsi győzelem.

German János,
plebános.

CZITERA

és Chromat. kéziharmonium oktatást ad alaposan

ROSA ANTAL

III. Lyceum-utca 9-ik szám.

Saját szerzemények is kaphatók cziterára.

Hazánk legkitünőbb ásványvizének egyike a

véghelesi

Vera-forrás

mely orvosi szak tekintélyek által ajánlatik általában, de főképen e járványos időben

Kapható gyógyszerárak, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

Az üszöghi uradalom állat-állománya után évenként származó

ló, szarvasmarha, birka,

valamint

nevendék marha-bőrök

írásbeli zárt ajánlatok utján a legtöbbet ígérőnek egy, esetleg több évre terjedő bérletben eladatnak.

A vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy zárt ajánlataikat folyó évi márczius hó 15-ig, az üszöghi uradalmi felügyelőségnek adják be, hol a feltételek betekinthetők.

Üszöghi urad. felügyelőség.

Ház eladás.

Pécs, János utca 9-ik számú ház, elköltözés végett, jutányos áron eladó Ugy-szintén

1 vízi hengermalom

bérbeadó. Értekezhetni, Pécs, Anna-utca 14. sz. a. Gaál László tulajdonossal.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

19495. sz.
tk. 1890

Árverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy öreg Lukács György kökényi lakos végrehajtható Taragya József új, kökényi lakos, végrehajtást szenvedő elleni 70 frt 55 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbírósg területén levő Kökényben fekvő a kökényi 39. sz. tjkvben felvett I. 384., 443., 463. hrsz. kertek és $\frac{7}{8}$ telekre 998 frt; ugyanazon tjkvben felvett II. $\frac{1}{8}$ telekre 196 hrsz. 37. sorsz. házra, s 445. hrsz. kertre az árverést 593 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban, elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi április hó 14-ik napján d. e. 10 órakor Kökény község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áru alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az in gailan becsárának 10 százalékát, vagyis 99 frt 80 kr., és 59 frt 30 krt készpénzben avagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában foglalt s jelzett árfo lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen, 1890. évi december hó 22-én. A pécsi kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Bojya Pongrácz.
kir. törvénzéki bíró.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen

Asthmát alaposan gyógyítok.

Javulás régi betegeknel is beáll. A beteg ségi tünetek leírásánál megjegyzendő, hogy a labak hidegek-e.

Levelzés német.

Paul Weidhaas, Dresden
Oberblazewitz, Villa Antonie.

Segédjegyző felvétetik.

Egy fiatal ember, ki a jegyzőség te rén jártas, teljes ellátás és 10 forint havi fizetés mellett, azonnal alkalmazást nyerhet

Biczó Gusztáv

beremendi körjegyzőnél.

Czigarettázók!

A ki észszerűen czigarettázik, tudja azt, hogy a czigaretta jóságánál nemcsak a dohány, hanem a papír finomsága is mérvadó. Ezért, de meg egész ége érdekében is ügyeljen minden czigarettázó, hogy a használandó papír finomsága minden kételyt kizáró legyen. Teljes megnyugvással és bizalommal használható a

„Les dernieres Cartouches“

BRAUNSTEIN FRÉRES

párisi gyárából. 65. BOULEVARD EXELMANS

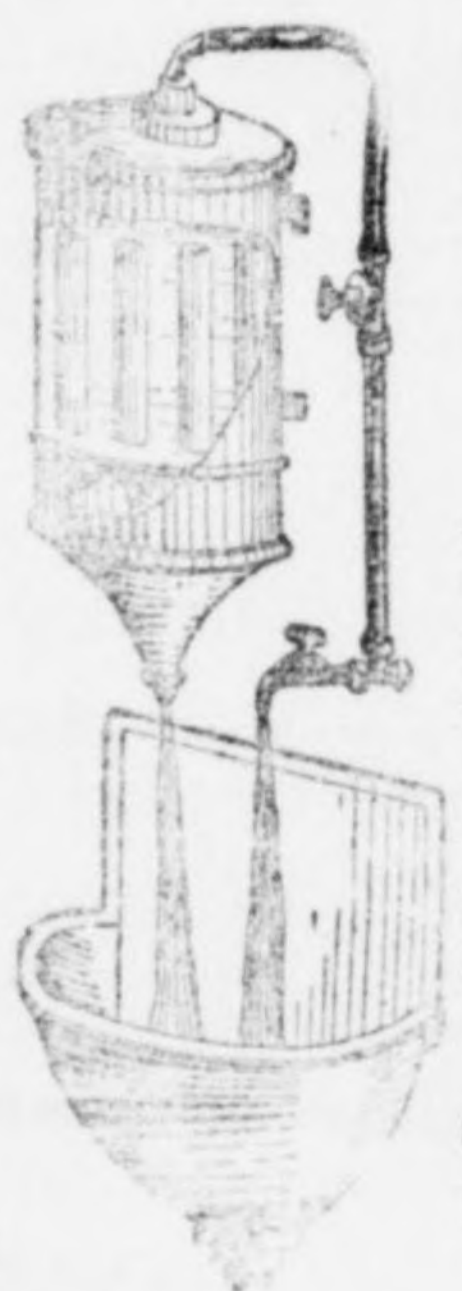
valódi czigarettapapír, melynek kitünő voltát tekintélyes bel- és külföldi tudományos férfiak ismerték el. Gyárunk folyton oda törekszik, hogy nemcsak egyformán finom, de mennyiségre nézve is mindig ugyanannyi papírt szállítson. Tapasztaljuk azonban, hogy a fogsztó közönség sok félrevezetésnek van kitéve s vannak oly gyártmányok is, melyekre gyártóik czégük nevét kinyomni, a mit pedig a tisztos gyáros mindig megtesz, nem merik. Sőt oly gyárosok is vannak, kik a papírnak kezdetben teljes lapszámait és annak minőségét is leszállítják és kevesebb, silány papírt szállítanak. Ezekre utalván, bizvást hisszük, hogy minden értelmes czigarettázó a mi „Les dernieres Cartou ches“ jegyű árukat fogja használni, mely évek óta bizonyítottan jobbnak minden más czigarettapapírnál. Együttá figyelmeztetünk mindenkit, hogy papirosunk czimlapján czégünk neve áll

BRAUNSTEIN FRÉRES

Czigarettapapírunk és hüvelyeink gyári raktára Pécsben, I. Schottenring 25. sz. alatt létezik. Valódi francia „Les dernieres Cartouches“ papír és az ebből készült hüvely Pécsen kapható Alt és Böhm és Reinfeld A. uránál.

Legbiztosabb szer egészségtelen ivóvíz ellen!

Vízvezeték szűrő

A PASTEUR rendszerű Chamberland-féle szabadalmazott

SZÜRŐ

a legegyszerűbb módon — bármily zavaros vagy tisztátlan víz — kristálytisztára szür. — A Pasteur-féle rendszer az egyedüli, mely által vizet mikroba- és bakteriamentesen szürni, tehát minden fertőző esirát, a cholera, typhus stb. bacillusokat a vízből eltávolítani lehet.

Elismerve valamennyi egészségügyi és orvostudományi kapacitása által és budapesti járványbizottság által ajánlva.

Ngs. Fodor József tanár úr, a budapesti egészségügyi-intézet igazgatója e felől a következőket írja 1885. május 4-ről kelt levelében:

„Az új Chamberland-Pasteur-féle szűrőkészüléken 6 héten át szünet nélkül folyt a vízvezeték vize, s ismételt vizsgálatom alapján meglepéssel irhatom, hogy ez idő alatt bakteria a szűrőn egyáltalában nem jutott keresztül, noha vízvezeték vizünkben ez idő szerint legalább 100—120.000 bakteria tartalmaztatik minden liter vízben.“

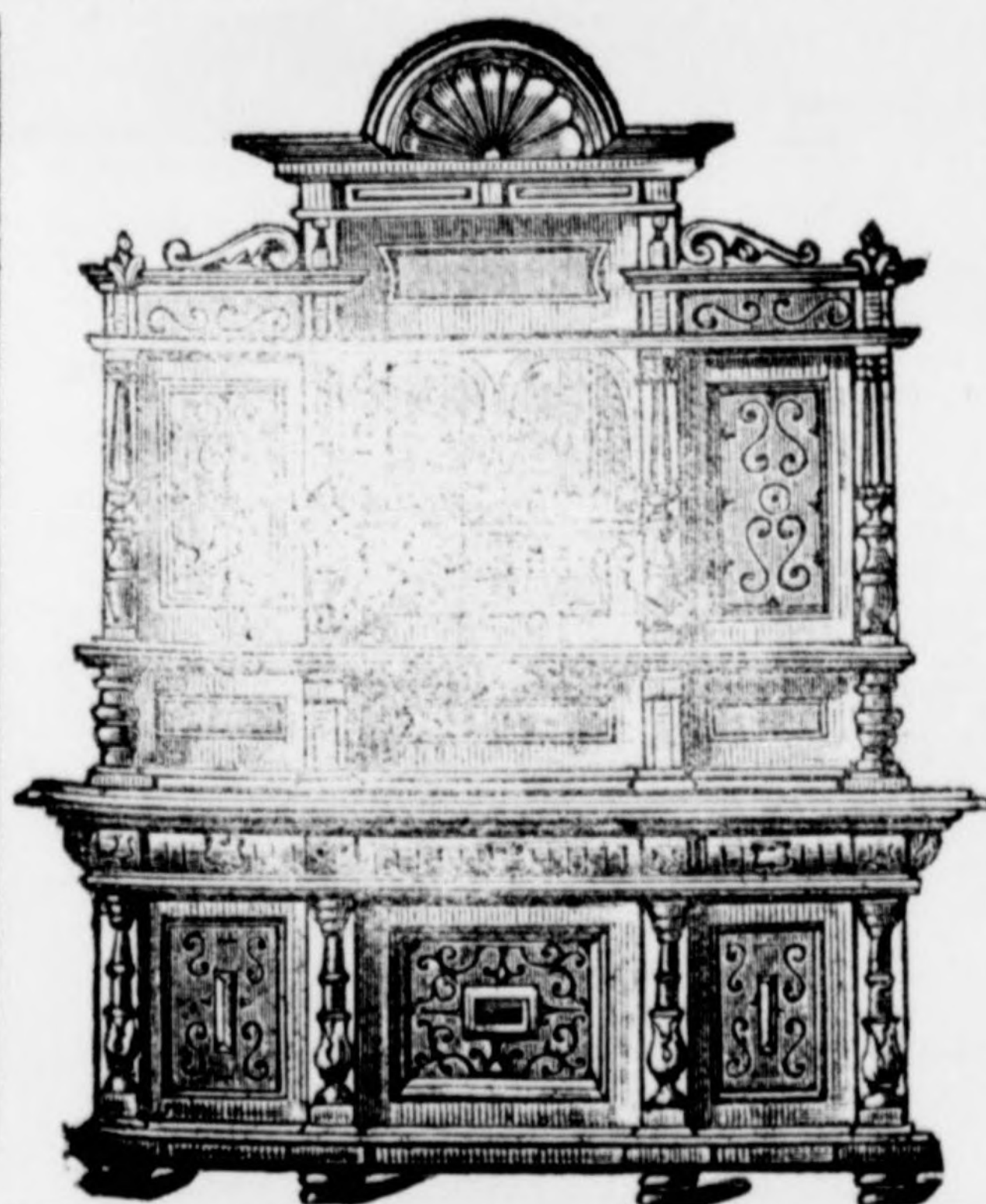
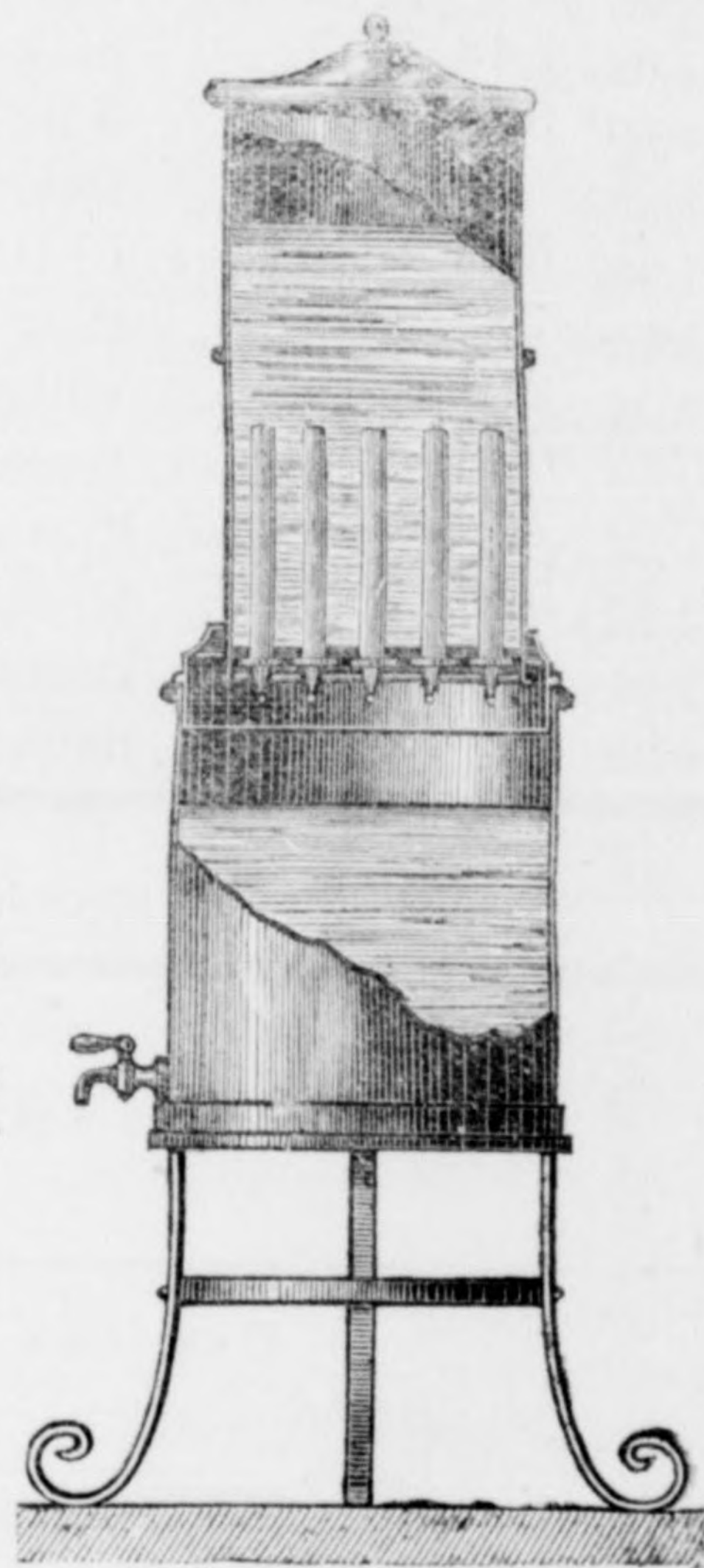
Háztartási szűrő 50 liter napi képességgel 36 frt.
" " 60 " " " 46 frt.
" " 70 " " " 60 frt.

ZELLERIN MÁTYÁS

cs. és kir. udv. szállító
Budapest, VII. nagydiófa-utcza 14. sz.
és Sebestyen-tér 4. sz.

Árjegyzék és magyarázatok kívánatra bérmentve küldetnek.

Háztartási szűrő, fel-
töltésre berendezve.

ZSOLNAY IMRE bútorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utcza 11. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett alvó-, disz- és ebédlő-szo bák, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytar tók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy bútórvásárlások nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Vasúti menetrend.

Budapest-Dombovári vonal.

Uj-Dombovár-Pécs-Villány-Eszéki vonal.

Fölülről lefelé olvasandó			Alulról fölfelé olvasandó			Fölülről lefelé olvasandó			Alulról fölfelé olvasandó				
5406 szem. vonat I. II. III. oszt.	5402 gyorsvonat I. II. oszt.	5404 szem. vonat I. II. III. oszt.	5403 szem. vonat I. II. III. oszt.	5401 gyorsvonat I. II. oszt.	5405 szem. vonat I. II. III. oszt.	5506 szem. vonat I. II. III. oszt.	5502 gyorsvonat I. II. oszt.	5504 szem. vonat I. II. III. oszt.	5503 szem. vonat I. II. III. oszt.	5501 gyorsvonat I. II. oszt.	5505 szem. vonat I. II. III. oszt.		
10:50	8:00	3:25	ind. Bécs osztrák-m. á. v. pudv. érk.	1:40	7:20	6:05	8:25	2:05	9:10	ind. Budapest m. á. v. érk.	7:55	2:05	6:40
7:00	1:35	8:55	érk. Budapest m. á. v. — ind.	8:40	2:25	10:40	—	—	9:40	„ Fiume — — — — érk.	7:00	—	—
9:05	7:45	12:10	ind. Arad — — — — — érk.	3:50	—	5:27	1:49	5:48	1:59	érk. Uj-Dombovár — — — — ind.	3:01	10:20	1:50
10:48	5:30	8:30	Kolozsvár — — — — —	—	—	6:02	2:11	5:58	2:56	ind. Uj-Dombovár — — — — érk.	2:07	10:05	1:29
—	8:27	1:05	Debreczen — — — — —	—	—	3:06	2:32	6:18	3:22	Sásd — — — — —	1:40	9:47	1:10
2:08	8:47	1:09	Nagy-Várad — — — — —	—	—	2:24	2:40	—	3:33	Bakócza-Felső-Mindszent	1:29	—	1:02
10:48	7:46	—	Kassa — — — — —	—	8:04	6:05	3:00	6:42	4:01	Abaliget — — — — —	1:03	9:26	12:45
8:25	2:05	9:10	ind. Budapest m. á. v. (vend.) érk.	7:55	2:05	6:40	3:14	6:55	4:23	Bükkösd — — — — —	12:39	9:10	12:28
8:40	—	9:23	„ Budapest-Ferencváros „	7:43	—	6:29	3:28	7:08	4:42	érk.) Szt.-Lőrincz — — — — (ind.	12:17	8:54	12:11
8:49	2:25	9:32	érk. Budap.-Kelenf. (vend.) ind.	7:33	1:45	6:20	3:33	7:09	4:45	ind.) Szt.-Lőrincz — — — — (érk.	12:14	8:53	12:06
8:55	2:26	9:35	ind. Budapest-Kelenföld — érk.	7:29	1:44	6:19	3:53	—	5:08	„ Pellérd (megálló hely) „	11:50	—	11:46
9:04	—	9:44	Budafok megálló —	7:21	—	6:11	4:03	7:35	5:18	érk. Pécs (vend.) — — — — ind.	11:40	8:27	11:36
9:10	—	9:49	Budafok állomás —	7:16	—	6:06	4:20	7:45	5:28	ind. Pécs — — — — — érk.	11:10	8:12	10:55
9:30	—	10:08	Érd — — — — —	6:58	—	5:49	4:30	7:57	5:38	érk. Úszög — — — — — ind.	11:00	8:02	10:45
9:55	—	10:32	Ercsi — — — — —	6:34	—	5:26	9:04	9:04	6:44	érk. Villány (vend.) — — ind.	9:48	6:50	6:50
10:21	—	10:57	Adony-Szabolcs — —	6:10	—	5:03							
10:35	—	11:10	Szolgaegyháza — —	5:55	—	4:49							
10:51	3:49	11:25	Sárosd — — — — —	5:44	12:26	4:39							
11:16	4:09	11:49	érk. Sárbogárd (vend.) — ind.	5:14	12:00	4:10							
3:54	—	—	érk. Szegzárd — — — — — ind.	—	3:54	12:04							
11:24	4:10	11:54	ind. Sárbogárd — — — — — érk.	5:10	11:59	4:00							
12:08	4:35	12:23	Simontornya — — — — —	4:42	11:35	3:31							
12:29	—	12:43	Pinczehely — — — — —	4:18	—	3:07							
12:45	—	12:58	Hidegkút-Gyöngy — — — — —	4:03	—	2:52							
1:02	5:13	1:14	Szakály-Högyész — — — — —	3:47	10:55	2:36							
1:19	5:26	1:31	Kurd-Csibrák — — — — —	3:30	10:42	2:19							
1:33	—	1:44	Döbrököz — — — — —	3:17	—	2:06							
1:49	5:48	1:59	érk. Uj-Dombovár (vend.) — ind.	3:01	10:20	1:50							
4:03	7:35	5:18	„ Pécs — — — — — „	11:40	8:27	11:36							
9:04	9:04	6:44	„ Villány — — — — — „	9:48	6:50	6:50							
10:40	10:40	8:30	érk. Eszék — — — — — „	7:50	5:20	5:20							
11:36	—	11:40	ind. Pécs — — — — — érk.	5:18	—	4:03							
2:16	5:53	2:22	„ Uj-Dombovár — — — — — „	2:41	10:15	1:24							
2:21	5:58	2:27	érk. Dombovár (vend.) — ind.	2:36	10:10	1:19							
6:00	—	8:15	„ Báltaszék — — — — — „	6:50	—	8:47							

J e g y z e t:

Az aláhuzott számok esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időközt jelentik.

Mohács-barcsi vonal.

Barcs-mohácsi vonal.

Kilométer	Állomások	Vegyes vonatok				Tehervonat személyszállítással	Kilométer	Állomások	Vegyes vonatok		
		1	3	11 ^o	13/5 ^o				2	4	6
		I., II. és III. kocsiosztály						I., II. és III. kocsiosztály			
	Csatlakozások.							Csatlakozások.			
	Broód — — — — — ind.	—	11:53	—	11:54		Bécs — — — — — ind.	6:00	7:40	—	
	Eszék — — — — — „	1:47	5:20	—	7:50		Triest — — — — — „	—	8:00	—	
	Villány — — — — — érk.	3:47	6:40	—	9:19		Kanizsa — — — — — „	2:25	5:28	—	
							Budapest — — — — — „	8:25	—	9:10	
—	Mohács — — — — — ind.	3:15	5:32	9:00	8:06						
13:8	Német-Bóly — — — — — „	3:44	6:10	9:33	8:44		Barcs — — — — — érk.	4:46	7:54	—	
	„ — — — — — „	4:05	6:35	9:54	9:09		ind.	5:00	8:30	—	
23:3	Villány — — — — — ind.	4:22	6:50	10:10	9:48	12:8	Darány — — — — — „	5:31	9:02	—	
34:5	Trinitás — — — — — „	4:43	7:11	10:33	10:09	29:7	Szigetvár — — — — — „	6:08	9:47	—	
29:5	Áta — — — — — „	4:54	7:22	10:46	10:20	44:3	Szt.-Lőrincz — — — — — „	6:50	10:22	4:45	
54:8	Úszög — — — — — „	5:34	8:02	11:31	11:00	57:5	Pellérd megálló — — — — — „	7:14	10:48	5:08	
	„ — — — — — „	5:44	8:12	11:41	11:10		„ — — — — — „	7:25	11:02	5:18	
59:8	Pécs — — — — — érk.	6:14	8:37	—	11:40	63:1	Pécs — — — — — ind.	7:45	11:17	5:28	
	„ — — — — — ind.	6:26	8:49	—	11:50	68:1	Úszög — — — — — „	8:02	11:35	5:43	
65:4	Pellérd megálló — — — — — „	7:10	9:17	—	12:17	83:4	Áta — — — — — „	8:33	12:08	6:13	
78:6	Szt.-Lőrincz — — — — — „	7:40	10:00	—	—	88:4	Trinitás — — — — — „	8:44	12:21	6:24	
93:2	Szigetvár — — — — — „	8:16	10:40	—	—		„ — — — — — „	9:04	12:44	6:44	
110:1	Darány — — — — — „	8:40	11:04	—	—	98:6	Villány — — — — — érk.	9:25	1:00	7:00	
	„ — — — — — „	8:55	11:20	—	—	109:1	ind.	9:55	1:26	7:30	
122:9	Barcs — — — — — ind.	—	—	—	—	122:9	Német-Bóly — — — — — „	10:19	1:54	7:58	
							érk.	—	—	—	

*) A nyári hajómenetrendnél és a hajózár tartama alatt naponta a 11. sz. vonat közlekedik, míg a tavaszi és őszi hajómenetrendnél a 13/5. sz. vonat fog indítani Villány-Úszög (Pécs) vonalon azonban az 5. sz. vonat naponta jár. Hajókésés esetén a 11. sz. vonat 10 óra 20 percig várakozik Mohácson.

Hajócsatlakozás Mohácson.

- A 2. sz. vonat az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő pósthajóhoz.
- A 3. sz. vonat a Budapestről Mohácsra közlekedő személyhajóhoz s az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő pósthajóhoz.
- A 6. sz. vonat a Budapestről Orsovára menő pósthajóhoz és a Mohácsról Budapestre közlekedő személyhajóhoz.
- A 11. sz. vonat a Budapestről Ujvidék-Zimonyra közlekedő pósthajóhoz.
- A 13/5. sz. vonat a Budapestről Mohácsra tavasszal és ősszel közlekedő személyhajóhoz.